

Landbruksplanens tiltaksdel

2021-2022

---

*Slik skal vi utvikle et attraktivt og
mangfoldig landbruk som bidrar til
verdiskapning, aktivitet og
bosetting i Saltdal*

Vedtatt i kommunestyret 25.2.2021
SALTDAL KOMMUNE

Utvikle et attraktivt og mangfoldig landbruk som bidrar til verdiskapning, aktivitet og bosetting i Saltdal

Øke matproduksjonen

Sikre et sterkt jordvern
- ta vare på matjorda

Bedre utnyttelse av leiejord
og mer jord i drift

Utnytte potensialet
- gjøre jordbruksarealene mer produktive

Økt utnyttelse av beiteressursene
- utnytte innmarksbeitene bedre og øke
antall dyr på utmarksbeite

Stimulere til produksjon av grønnsaker og
bær
- utnytte fordelene ved et arktisk klima

Øke verdiskapningen i landbruket

Synliggjøre Saltdalsbonden

Øke lokalt forbruk av lokale produkter
gjennom direkte salg av egne varer

Stimulere til utvikling av bygdenæring

Skape et aktivt og inkluderende
skogbruksmiljø

Øke sluttavvirkningen gjennom å stimulere
til samhandling om drifter

Stimulere til bærekraftig skogbruk

Utbedre skogsveinettet

Opprettholde antall bruk i drift og fremme samarbeid

Øke rekrutteringa til landbruksnæringa

Øke bosetting på landbrukseiendommer

Utvikle samarbeid i og mellom
produksjoner

Gjøre landbruket mer "åpent"
- skape nysgjerrighet og interesse

Stimulere til urbant landbruk

Øke interessen for jakt på rovvilt
-Flere aktive rovviltjegere

Opprettholde sunne og gode
hjorteviltstammer

Opprettholde bærekraftige bestander av
anadrom laksefisk og innlandsfisk

Bedre klima og redusere forurensing gjennom bærekraftig landbruksdrift

Redusere utslipp av klimagasser fra
jordbruket

Redusere utslipp av næringsstoffer til vann

Bedre utnyttelse av lokal infrastruktur

Økt langsiktig karbonbinding i skog gjennom
bruk av tre og aktivt skogbruk

Biokull som karbonlagring og jordforbedring

Hindre forsøpling og ulovlig brenning av
avfall

Ivareta leveområder for ville pollinerende
insekter

Satsningsområde: Øke matproduksjonen

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Sikre et sterkt jordvern	Følge delings- og omdisponeringsbestemmelsene i jordloven. Ved omdisponering skal erstatningsareal alltid vurderes.	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Utarbeide kommunale retningslinjer for vurderinger etter jord- og konsesjonsloven	Saltdal kommune	x			
	Revidere temakart «Kjerneområde landbruk»	Faglagene, Saltdal kommune	x			
Bedre utnytting av leiejord og mer jord i drift	Oppfølging av driveplikten. Ikke godkjenne leiekontrakter over 15km fra eget driftssenter (dersom det er andre aktuelle jordleiere nærmere)	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Prøve ut ordning med jordmekling	Landbruksprosjektet*	x	x	x	x
	Videreutvikle register over leiejord, og tilgjengeliggjøre det på nett	Saltdal kommune	x	x		
	Stimulerer til nydyrking – reetablering av dyrkamark gjennom SMIL-tilskuddet	Saltdal kommune	x	x	x	x
Utnytte potensiale ved å gjøre jordbruksarealene mer produktive	Fagdag om drenering og fornying av eng	Faglagene, Saltdal kommune		x		
	Årlig «informasjonskampanje» om dreneringstilskudd for å motivere til tiltak	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Prosjekt for kartlegging av førkvalitet	Faglagene, Saltdal kommune	x	x		
	Unngå jordpakking – spre informasjon og kunnskap som gir grunnlag for å ta rette maskinvalg	Faglagene, Saltdal kommune	x	x	x	x
	Informasjonstiltak for å bidra til rett kalking og gjødsling for god utnytting av husdyrgjødsel.	Faglagene, Saltdal kommune	x	x	x	x
	Redusere fysisk teigdeling gjennom fjerning av gjerder og lignende.	Gårdbrukere	x	x	x	x
Mer effektiv beitebruk og redusere beite på fulldyrka mark	Kartlegge beitebruk på innmark og innmarksbeite. Organiser og motivere til beitesamarbeid. Lage beitebruksplan.	Faglagene, Saltdal kommune grunneiere, landbruksprosjektet	x	x		
	Prioritere tilskudd til restaurering av innmarksbeiter gjennom SMIL-ordningen	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Vedlikeholde og restaurere utmarksgjerder	Grunneiere, Faglagene, Saltdal kommune	x	x	x	x

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Øke bruk av utmark som beiteressurs	Endring av rovviltpolitikken og praktisering av denne, følge opp vedtak med evt. klager	Faglagene, Saltdal kommune	x	x	x	x
	Informere om gjerdeplikt og tilskuddsmuligheter	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Stimulere til utprøving av «no fence» gjennom informasjonstiltak og SMIL-tilskudd	Saltdal kommune, faglagene	x	x		
	Stimulere til mer storfe på utmarksbeite	Saltdal kommune, faglagene	x	x		
	Kartlegging av viktige utmarksområder for å unngå nedbygging	Saltdal kommune, beitenæringa	x			
Stimulere til produksjon av grønnsaker og bær	Temakvelder, studieturer o.l. om produksjon av grønnsaker og bær	Saltdal kommune, Landbruksprosjektet	x	x	x	x

Foto: Tove Berre

Satsningsområde: Næringsutvikling – øke verdiskapningen i landbruket

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
	Utviklingsprosjekt for landbruket i Saltdal*	Agro Saltdal, Saltdal kommune	x	x	x	
Synliggjøre Saltdalsbonden	Utvikle mediestrategi for tradisjonelle landbruket	Faglagene, Saltdal kommune Landbruksprosjektet Agro Saltdal	x	x		
	Se på muligheten for utvikling av felles lokal merkevarer for landbruksprodukter fra Saltdal/Salten	Saltdal utvikling, Saltdal kommune, Landbruksprosjektet			x	x
	Kurs om produktutvikling og omsetting av egne varer	Saltdal utvikling, Saltdal kommune			x	x
Øke lokalt forbruk av lokale produkter gjennom direkte salg av egne varer	Selge produkter gjennom REKO-ringene på Fauske og i Bodø	Næringsaktører	x	x	x	x
	Utrede mulighet for salgsløsninger lokalt, feks egne tilrettelagte salgsboder i sentrum. Etablere REKO-ring i Saltdal	Agro Saltdal, Landbruksprosjektet			x	x
	Skogdager/kvelder/skogkurs	Faglagene, Skogkurs, Saltdal kommune	x	x	x	x
Stimulere til utvikling av bygdenæring	Utrede mulighetene for å organisere maskinlag i Saltdal	Faglagene, Agro Saltdal	x	x		
	Utvikle tettere samarbeidet mellom landbruk og reiseliv. Felles møte mellom reiselivsaktører og gårdbrukere	Faglagene, Saltdal kommune, Saltdal utvikling, landbrukprosjektet	x	x	x	x
	Arrangere kurs/studietur for inspirasjon til utvikling av reiselivsprodukter	Saltdal kommune, Saltdal utvikling, Landbruksprosjektet		x	x	
	Kartlegge behov/interesse for landbruksrelaterte tilbud innenfor reiselivsnæringa i området	Saltdal kommune, Saltdal utvikling, Landbruksprosjektet			x	x
	Utvikle samarbeidet mellom landbruk og helse/omsorg. Kartlegge og eventuelt utvikle tilbud om «inn på tunet»-tjenester. Tjenester til eldre	Gårdbrukere, Saltdal kommune, Saltdal Utvikling Landbruksprosjektet			x	x
Skape et aktivt og inkluderende skogbruksmiljø	God dialog mellom tømmerkjøpere, grunneiere og kommune blant annet gjennom felles møteplasser	Faglagene, Saltdal kommune, tømmerkjøpere	x	x	x	x

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Øke sluttavirkningen i barskog og lauvskog gjennom å stimulere til samhandling om drifter	Utnytte de økonomiske virkemidlere, prioritere samarbeidsprosjekter	Faglagene, tømmerkjøpere, Saltdal kommune	x	x		
	Informasjonstiltak for å øke kunnskap til nye og «gamle» skogeiere om gevinsten av samarbeid	Tømmerkjøpere, skogeierlaget, Saltdal kommune	x	x	x	x
Bærekraftig skogbruk	Håndheve foryngelsesplikten	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Opprettholde tilskuddsordninge til skogplanting og aktivt bruk av skogfondsordningen	Saltdal kommune , faglagene, skogeierne	x	x	x	x
	Bruke de nye skogbruksplanene aktivt	Skogeiere, Saltdal kommune	x	x	x	x
	Stimulere til avstandsregulering og ungskogpleie i ungskogfelt gjennom NMSK	Saltdal kommune, skogeierlaget	x	x	x	x
	Øke tynningsaktiviteten	Skogeiere, skogeierlaget	x	x	x	x
Utvikle skogsveinettet	Være en pådriver for å realisere og gjennomføre veiprojekter	Saltdal kommune, skogeiere	x	x	x	x

Foto: Ørjan Alm

Satsningsområde: Rekruttering og nettverk – opprettholde antall bruk og fremme samarbeid

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Økt rekruttering til landbruksnæringa og opprettholde antall aktive driftsenheter	Eierskiftekurs – invitere gårdbrukerfamilier, rådgivere og regnskapsførere. Etablere mentor-ordning for nye gårdbrukere	Saltdal kommune, Landbruksprosjektet	x	x		
Øke bosetting på landbrukseiendommer	Følge bestemmelsene om boplikt. Inspirere til omsetting av landbrukseiendommer med å løfte frem gode eksempler	Faglagene, Saltdal kommune Landbruksprosjektet	x	x	x	x
Utvikle samarbeidet i og mellom produksjonene	Skape bedre sosioialt og faglig miljø mellom produksjonene gjennom minst to felles fagdager	Agro Saltdal, Saltdal kommune, Faglagene Prosjektet	x	x	x	x
	Videreutvikle Agro Saltdal som samarbeidsorgan for landbruk og kommune i Saltdal	Agro Saltdal, Saltdal kommune, Faglagene	x	x		
Gjøre landbruket mer synlig og åpent	Avløserkurs for ungdom, evt. som valgfag	Landbruksprosjektet, Landbrukstjenestene	x	x		
	Landbruksspillet i 10.trinn årlig	Agro Saltdal	x	x	x	x
	Gi mulighet for jobbskygging og arbeidsuke for ungdomsskoleelever innenfor landbruket	Faglagene, Agro Saltdal	x	x		
	Arrangere bygdefolketsdag, åpen gård eller lignende årlig	Faglagene	x	x	x	x
Stimulerer til utvikling av urbant landbruk	Kartlegge arealer aktuelle for parselhager	Saltdal kommune, Landbruksprosjektet	x			
	Kafe-møte med foredragsholder		x			
	Kartlegge interesse for skolehager og/eller kommunale parseller til råvarer på egne institusjoner		x			
Motivere til deltakelse i jakt på rovvilt	Opprette skuddpremie for rovvilt (innenfor lovens rammer)	Saltdal kommune, SJFF	x			
	Arrangere smårovviltkonkurranser	Saltdal kommune, SJFF	x	x	x	x
	Rovviltjakt-kurs	Saltdal kommune, SJFF	x		x	
	Arbeide for å få organisert jakt på privat eiendom i hele Saltdal kommune.	Saltdal kommune, grunneiere, SJFF, jegere			x	x
	Holde oversikt over åteplasser/båser i kommunen for å bidra til effektiv jakt	Saltdal kommune, SJFF	x	x	x	x
Opprettholde sunne og gode hjorteviltstammer	Utarbeide kommunal målsettinger og bestandsplaner	Saltdal kommune, gr.eiere, vald, jegere	x			

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Bærekraftige bestander av anadrom laksefisk og innlandsfisk	Sikre allmennhetens tilgang. Fiskekultivering av vann m.m. Forby fang og slipp	Saltdal kommune, Elveierlaget, SJFF	x	x	x	x

Foto: Inge Ingvaldsen

Satsningsområde: Klima, miljø og forurensing – bedre klima og mindre forurensing gjennom bærekraftig landbruksdrift

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Redusere utslipp av klimagasser fra jordbruket	Informere om klimasmart landbruk på fellesmøter og ved rådgivning. Spre kunnskap om at god agronomi er et godt klimatiltak.	Faglagene, Saltdal kommune, rådgivertjenestene	x	x	x	x
	Bevisstgjøre landbruket på klimagevinsten ved ulike driftsmetoder og tiltak, og tilskuddsordninger som fremmer dette	Faglagene Rådgivertjenesten Landbruksprosjektet	x	x		
	Ta i bruk klimakalkulatoren etterhvert som den blir klar for de ulike produksjoene, og motivere til bruk av tekonologi innenfor presisjonslandbruket	Gårdbrukere, rådgivertjenesten, Saltdal kommune	x	x	x	x
	Tidlig spredning av husdyrgjødsel	Gårdbrukere	x	x	x	X
	Revidere lokal forskrift om spredning av husdyrgjødsel	Saltdal kommune	x			
	Redusere transportbehovet gjennom bedre fordeling/organisering av leiejord – søk egne prosjektmidler	Gårdbrukere, Saltdal kommune	x	x		
	Oppfølging av klimaskog	Saltdal kommune, Faglagene	x	x	x	x
	Fagdag om gjødselplanlegging	Faglaga Rådgivningstjenesten	x	x		
	Gjødselplanlegging i Saltdal – kontordag(er) med utarbeidelse av gjødselplaner	Rådgivningstjenesten	x	x	x	x
	Oppdaterte gjødselplaner på alle bruk	Gårdbrukerne	x			
Redusere utslipp av næringsstoffer til vann	Utnytte mulighetene og informere om tilskudd til tilpassede hydrotekniske anlegg, feks. Fangdammer gjennom SMIL-ordninga og grøftetilskudd	Saltdal kommune, gårdbrukere	x	x	x	x
	Prioritere grøftetilskudd til tiltak som hindrer avrenning til vassdrag	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Holde jorda i god hevd	Grunneiere, gårdbrukere	x	x	x	x
	Bevare kantsoner mot vassdrag	Grunneiere, gårdbrukere	x	x	x	x
	Oppfølging og kontroll av gjødsellager	Saltdal kommune, gårdbrukere	x	x	x	x
	Kartlegge miljøtilstanden i viktige gytebekker	Saltdal kommune, vannområdekoordinator for Skjerstadjorden	x	x		

Delmål	Tiltak	Ansvar	2021	2022	2023	2024
Utnyttelse av lokal infrastruktur	Bedre utnyttelse av Nexanskaia, utbedring av flaskehalsler på veinettet		x	x	x	x
Økt langsiktig karbonbinding i skog gjennom bruk av tre og aktivt skogbruk	Informere og motivere til bruk av tre i kommunale bygg.	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Benytte miljøprogram for bygg- og anleggsprosjekter for å vurdere bruk av tre i kommunale prosjekter	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Informere og motivere til bruk av tre i driftsbygninger	Saltdal kommune, rådgivertjenesten, Faglagene	x	x	x	x
	Informere om foryngelsesplikt og holde oversikt/følge opp dette	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Aktiv bruk av NMSK-tilskuddene for å fremme planting og ungsogpleie	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Utnytte skogsvirke til talle – «markdag» med demonstrasjon av flising hos gårdbruker	Saltdal kommune, Rognan Bioenergi	x	x		
	Skog av middels og høy bonitet skal ikke bygges ned.	Saltdal kommune Skogeier	x	x	x	x
Bidra til mer kunnskap om bruk av nye energikilder	Motivere til bruk av bioenergi til oppvarming på gårdsbruk, fagdag med gode eksempler.	Saltdal kommune, skogeierlaget	x	x		
	Øke kunnskap om bruk av solcelle på gårdsbruk i Nord-Norge, informasjon til gårdbrukere	Saltdal kommune	x	x		
Hindre forsøpling og ulovlig brenning	Tilskudd til levering av piggtråd på Iris gjennom SMIL-ordninga	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Informere om riktig avfallshåndtering	Saltdal kommune, IRIS	x	x	x	x
	Utvikle gode gjenbruks- og returordninger for næringa	Faglagene, Saltdal kommune, IRIS	x	x	x	x
Ivareta leveområdene for ville pollinerende insekter	Bevare kantsoner og åkerholmer	Gårdbrukere, Saltdal kommune, grunneiere	x	x	x	x
	Prioritere restaurering av innmarksbeiter og tiltak for å hindre gjengroing ved fordeling av SMIL-tilskudd	Saltdal kommune	x	x	x	x
	Stille krav om tilplanting med pollinatorvennlige arter i planvedtak, og ved beplantning på kommunens egne arealer.	Saltdal kommune	x	x	x	x

*Landbruksprosjektet: Utviklingsprosjekt med oppstart i 2021 for utvikling av landbruksnæringa i Saltdal.